

Asia: VN/11210/2020

HE laiksi rikoslain 25 luvun 9 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtakunnanvoudinviraston lausunto / HE laiksi rikoslain 25 luvun 9 §:n muuttamisesta

Valtakunnanvoudinvirasto pitää ehdotusta rikoslain 25 luvun 9 §:n muuttamisesta kannatettavana. Esitys on osa hallitusohjelman tavoitetta puuttua nykyistä vahvemmin järjestelmälliseen häirintään, uhkailuun ja maalittamiseen, joka uhkaa sananvapautta, viranomaistoimintaa, tutkimusta ja tiedonvälitystä.

Epäasianmukainen vaikuttaminen ja virkamiehiin kohdistuva uhkailu on tunnistettu ilmiö myös ulosottolaitoksessa. Virkavastuullaan lain edellyttämiä virkatoimia hoitavan henkilöstön tulee voida hoitaa virkavelvollisuuksiaan ilman, että siihen pyritään uhkailuin taikka muutoin epäasianmukaisin keinoin vaikuttamaan. Asia on tärkeä niin yksittäisen virkamiehen työturvallisuuden, työhyvinvoinnin kuin työterveydenkin kannalta. Asialla on tietysti myös laajempaa yhteiskunnallista merkitystä, esimerkiksi oikeudenhoidon toimivuuden kannalta.

Turhan usein virkamiestoiminnassa epäasiallisia vaikuttamisyriytyksiä siedetään ja niiden katsotaan kuuluvan työn luonteeseen. Näin ei tulisi olla ja kynnys tällaiseen vaikuttamiseen puuttumiseen tulisi olla matala. Epäasianmukaisen vaikuttamisen / uhkailun kohteena oleva virkamies ei kuitenkaan välttämättä lähde viemään asianomistajana asiaansa eteenpäin. Esityksen perusteella puuttumiskynnys tällaisiin tilanteisiin voisi madaltua ja mahdollistaisi myös työnantajan toimet saattaa uhkailuun syyllistynyt taho mahdolliseen rikosoikeudelliseen vastuuseen.

Useassa lausunnossa on kiinnitetty huomiota siihen, että yksistään laittoman uhkauksen syyteoikeutta koskevan lainkohdan muutos on riittämätön toimi hallitusohjelman mukaisten asiaan liittyvien tavoitteiden näkökulmasta. Näin varmasti onkin ja esimerkiksi maalittamisen määrittely ja kriminalisointi lainsäädännössä olisivat lisäaskelia hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Lausuntopyynnön kohteena oleva esitys on kuitenkin kannatettava ja on omiaan osoittamaan yhteiskunnan ja lainsäätäjän kielteistä suhtautumista esityksessä tarkoitettuun ilmiöön ja tahtotilaa epäasiallisen vaikuttamisen kitkemiseen.

Talvitie Tommi
Valtakunnanvoudinvirasto